

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ДОДАТНУ НАСТАВУ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: **ГЕОГРАФИЈА**

РАЗРЕД: **ШЕСТИ**

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: **1**

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: **30**

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- проширивање знања о Вациони и вационским појавама, Сунчевом систему и Земљи као небеском тијелу и њеним кретањима
- разумијевање основних природно-географских и друштвено-географских појава и процеса и њихове међузависности на локалном, регионалном и глобалном нивоу
- разумијевање везе између човјека и природне средине коју он својим радом мијења и себи прилагођава у географску средину
- уочавање значаја заштите свих сфера као еколошког оквира за живот на Земљи, развијање одговорности у погледу заштите животне средине, разумијевање ограничених могућности природних ресурса
- развијање способности коришћења географске карте, атласа, глобуса и оријентације у простору
- оспособљавање ученика за прикупљање географских информација уз коришћење различитих извора
- развијати способност опажања на терену, те способност коришћења статистичких и графичких приказа
- оспособити ученике за примјену стечених знања
- подстицати ученике за тимски рад и развој комуникације

Наставне теме
Тема 1: Елементи опште географије
Тема 2: Вациона и Земља
Тема 3: Земљина кретања
Тема 4: Оријентација у простору
Тема 5: Картографија
Тема 6: Земљина кора – литосфера
Тема 7: Ваздушни омотач Земље - атмосфера
Тема 8: Водени омотач Земље – хидросфера
Тема 9: Биљни и животињски свијет на Земљи – биосфера
Тема 10: Друштвено – географска обиљежја Земље

Исходи учења	Садржаји програма / Појмови	Примјена наученог
Тема 1: Елементи опште географије		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> указује на значај изучавања географије; ствара критички поглед на Свијет; објашњава лик и дјело Јована Цвијића. 	<ul style="list-style-type: none"> Значај изучавања географије Развој Српске географије 	<ul style="list-style-type: none"> Историја Стварање позитивног става на свијет око нас Биологија
Тема 2: Васиона и Земља		
<p>Ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> истражује о настанку Васионе; упоређује васионска тијела и њихове карактеристике; осмишљава и конструише школски планетаријум. 	<ul style="list-style-type: none"> Васиона и васионска тијела Сунчев систем 	<ul style="list-style-type: none"> Математика Физика Техничко образовање Развијање критичког мишљења
Тема 3: Земљина кретања		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> анализира доказе ротације и револуције. 	<ul style="list-style-type: none"> Ротација и посљедице ротације Револуција и посљедице револуције 	<ul style="list-style-type: none"> Физика Разумјевање утицаја земљиних кретања на живот човјека
Тема 4: Оријентација у простору		
<ul style="list-style-type: none"> Ученика: користи компас, географску карту и сателитске навигационе системе; одређује тачан положај тачака на земљи. 	<ul style="list-style-type: none"> Оријентација у природи Оријентација помоћу компаса Математичко-географски положај тачака на земљиној површини 	<ul style="list-style-type: none"> Математика Употреба GPS система у свакодневном животу
Тема 5: Картографија		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> уцртава на карти најважније географске објекте, појаве и процесе на простору; израчунава удаљености на карти користећи размјер и размјерник; служи се различитим врстама 	<ul style="list-style-type: none"> Представљање географског садржаја на карти Размјер и размјерник Дигиталне карте 	<ul style="list-style-type: none"> Ликовна култура Информатика Математика Развијање свијести

<p>карата;</p> <ul style="list-style-type: none"> • упоређује начине приказивања рељефа на картама; • сагледава предности савремене картографске дигитализације (ГИС). 		<p>о значају употребе географске карте у свакодневном животу</p>
<p>Тема 6: Земљина кора – литосфера</p>		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прикупља информације о грађи Земљине коре; • креира албум са фотографијама и класификује стијене према постанку; • разликује и објашњава појам вулканизма, вулканске ерупције; • објашњава посљедице дјеловања спољашњих сила и антропогеног утицаја на рељеф. 	<ul style="list-style-type: none"> • Слојевитост грађе Земље • Минерали и стијене • Вулканизам и земљотреси • Облици рељефа настали ерозијом 	<ul style="list-style-type: none"> • Истраживање и заједничка израда презентација на основу претходно прикупљених података • Биологија • Развој еколошке свијести
<p>Тема 7: Ваздушни омотач Земље - атмосфера</p>		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • упознаје функционисање уређаја и апаратура за мјерење стања атмосфере; • израђује клима дијаграм и учествује у праћењу основних климатских елемената у локалној средини; • упознаје се са ликом и дјелом М. Миланковића. 	<ul style="list-style-type: none"> • Атмосфера • Вријеме и клима 	<ul style="list-style-type: none"> • Биологија • Развијање свијести о климатским промјенама
<p>Тема 8: Водени омотач Земље – хидросфера</p>		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • истражује значај Свјетског океана; • анализира значај копнених вода и резерви воде. 	<ul style="list-style-type: none"> • Свјетски океан • Копнене воде • Проблеми несташице и загађење вода и заштита копнених вода од загађивања 	<ul style="list-style-type: none"> • Биологија • Сагледавање мјера заштите водених екосистема
<p>Тема 9: Биљни и животињски свијет на Земљи – биосфера</p>		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • издваја специфичне и заштићене биљне и животињске врсте на свим континентима и 	<ul style="list-style-type: none"> • Биљни и животињски свијет на земљи 	<ul style="list-style-type: none"> • Биологија

<p>идентификује изумрле врсте, те разумије разлоге њиховог изумирања;</p> <ul style="list-style-type: none"> • анализира разлоге издвајања природних резервата, националних паркова и ботаничких башта. 		<ul style="list-style-type: none"> • Утицај човјека на биљни и животињски свијет на Земљи
Тема 10: Друштвено – географска обиљежја Земље		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аргументује размештај свјетског становништва ; • именује и рангира највеће свјетске мегалополисе и конурбације; • анализира природне ресурсе и њихов значај за развој привреде у прошлости, садашњости и будућности. 	<ul style="list-style-type: none"> • Кретање броја становника на Земљи • Насеља • Привреда и њене дјелатности 	<ul style="list-style-type: none"> • Биологија • Историја • Развијање свијести о савременом начину живљења у великим срединама • Сагледавање вјерске, образовне и етничке разноликости међу народима • Разумијевање значај развоја привреде за друштво

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ

- Додатна настава представља облик наставе у којој ученици проширују знања стечена на часовима редовне наставе, истражујући, синтетизујући и анализирајући географске појаве, процесе, односе. У сврху остваривања исхода предвиђених за додатну наставу географије, на часовима је потребна што већа активност ученика док ће наставник бити више организатор рада током часа.
- Садржаји додатне наставе географије у шестом разреду су такви да је могуће организовати и истраживања на терену уколико то вријеме и техничке могућности дозвољавају.
- Како би активност ученика била што већа потребно је користити групни облик рада гдје су ученици упућени на већу интеракцију унутар групе. Дефинисани исходи су разноврсни па се може извршити и подјела задатака међу ученицима за индивидуални рад. Ученике треба упутити на самостално прикупљање информација из различитих извора (учбеник, интернет, школска и градска библиотека...) како би стекли вјештину одабира и синтезе значајних информација.
- У оквиру часова додатне наставе географије обиљежити значајне датуме који се односе на заштиту планете Земље (дан планете Земље, свјетски дан вода...)

ОСНОВНА И ДОДАТНА ЛИТЕРАТУРА

- Уџбеник и радна свеска одобрени од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске
- Школски географски атлас
- Станковић, С (2011) Јован Цвијић живот и дело, Српско географско друштво, Београд
- Група аутора (2005) Сва чуда света, Младинска књига, Нови Сад
- Косгроу,Б (2006) Временске прилике, Књига комерци Политикин забавник, Београд;
- www.e-ucenje.zunsrs.com
- www.nasa.com
- Часописи